

Predmetni izpitni katalog za poklicno maturo

Nemščina

Predmetni izpitni katalog se uporablja od spomladanskega roka **2009**, dokler ni določen novi. Veljavnost kataloga za leto, v katerem bo kandidat opravljal maturo, je navedena v Maturitetnem izpitnem katalogu za poklicno maturo za tisto leto.

Ljubljana 2007

Državni izpitni center

1. Uvod	4
2. Izpitni cilji	5
2.1 Jezik stroke	6
3. Zgradba in vrednotenje izpita	7
3.1 Shema izpita	8
3.2 Vrste besedil in tipi nalog	9
3.3 Vrednotenje	11
4. Izpitne vsebine	14
4.1 Komunikacijske funkcije	14
4.2 Tematska področja	15
4.3 Jezikovne strukture	19
5. Prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami	22
6. Dodatek	23
6.1 Primeri izpitnih nalog za pisni in ustni del izpita	23
7. Priporočeni viri in literatura	43

1. UVOD

Predmetni izpitni katalog je namenjen kandidatkam in kandidatom, ki bodo pri poklicni maturi opravljali nemščino kot tretji predmet. V pomoč je tudi učiteljicam in učiteljem nemščine, ki pripravljajo kandidate na poklicno maturo.

Standardi znanja za izpit temeljijo na standardih znanja nemščine kot prvega tujega jezika v srednjem strokovnem in tehniškem izobraževanju.

Glavni cilj pouka nemščine v srednjem strokovnem izobraževanju je usposobiti dijaka za uporabo nemščine v prihodnjem poklicu ali pri nadaljnjem izobraževanju.

Kandidati, ki bodo pri poklicni maturi opravljali izpit iz nemščine, morajo dokazati, da dosegajo izpitne cilje iz tega kataloga. Pri pripravljanju na izpit jim je v pomoč učbeniško in dodatno gradivo za srednje strokovno in tehniško izobraževanje.

Predmetni izpitni katalog za poklicno maturo temelji na Katalogu znanja za srednje strokovno izobraževanje in poklicno-tehniško izobraževanje (nemščina kot 1. tuji jezik – določil SSRSSI 1998), Katalogu znanja za 1. tuji jezik za SSI in PTI (določil SSRSSI na 99. seji 15. 2. 2007) in na Pravilniku o poklicni maturi.

V Predmetnem izpitnem katalogu za poklicno maturo iz nemščine so predstavljeni cilji, zgradba, vrednotenje in vsebine izpita, dodani so vzorci izpitnih nalog in navedena literatura, ki je lahko v pomoč kandidatom in učiteljem.

Kandidati s posebnimi potrebami opravljajo poklicno maturo v skladu s pravili, ki jih določi minister, pristojen za srednje šolstvo. V pravilih se določijo tudi posebnosti ocenjevanja (Pravilnik o poklicni maturi). Prilagojeni načini opravljanja poklicne mature in način ocenjevanja znanja je opisan v petem poglavju tega predmetnega izpitnega kataloga za poklicno maturo iz nemščine.

2. IZPITNI CILJI

Kandidat pri poklicni maturi pokaže, da je zmožen:

1. razumeti bistvo in posamezne informacije v avtentičnih pisnih besedilih v nemščini. Besedila izhajajo iz različnih virov (časopisov, revij, strokovnih knjig, priročnikov, brošur, navodil za uporabo, reklamnih sporočil, medmrežja ...) ter se nanašajo na predpisana tematska področja in na smer stroke;
2. razumeti bistvo in posamezne informacije v različnih vrstah govornih avtentičnih besedil v nemščini (poročila, intervjuji, obvestila, izjave, navodila, reklame);
3. sporazumeti se v vsakdanjih govornih položajih;
4. izraziti svoje mnenje in občutke ob pisni ali slikovni iztočnici, tudi s strokovno vsebino;
5. ustno in pisno povzeti bistvo v nemščini napisanega besedila;
6. ustno predstaviti pri pouku obravnavano splošno oziroma strokovno temo in o njej razpravljati;
7. pisno se izraziti v eni od stalnih oblik sporočanja (pismo, vabilo, prošnja in oblike, ki so bile pri pouku obravnavane kot vsebina jezika stroke, npr. povpraševanje, naročilo, reklamacija itd.);
8. v smiselno zaokroženem pisnem sestavku izraziti svoje mnenje k vprašanjem s predpisanih tematskih področij in s področja stroke ter ga utemeljiti;
9. izbrati ter pisno in ustno uporabiti jezikovna sredstva glede na situacijo oziroma sobesedilo, sporočilni namen in naslovnika.

(Gornje jezikovne zmožnosti so natančneje opredeljene v Operativnih ciljih Kataloga znanja za srednje strokovno izobraževanje in poklicno-tehniško izobraževanje in Minimalnih standardih Kataloga znanja za SSI in PTI (2007).

Od kandidata se tudi pričakuje, da pokaže:

10. poznavanje besedja, glasoslovja, oblikoslovja, skladnje in pravopisa ter sociolingvističnih in pragmatičnih zakonitosti tujega jezika, potrebnih za doseg izpitnih ciljev, ki so opredeljeni v točkah 1–9;
11. širše medkulturno razumevanje in poznavanje oziroma zavedanje značilnosti kultur nemškega govornega prostora v okviru predpisanih tem.

2.1 JEZIK STROKE

Posebnost poklicne mature iz nemščine je v tem, da se pri ustnem delu preverja poznavanje jezika stroke, za katero se je kandidat izobraževal.

Pod izrazom »jezik stroke« razumemo nemščino za ciljno skupino neke strokovne usmeritve.

Jezik stroke preverjamo obvezno pri 3. vprašanju ustnega dela poklicne mature, neobvezno pa lahko tudi pri 2. vprašanju.

Osnova za 3. vprašanje pri ustnem delu poklicne mature je strokovno besedilo v nemščini ali grafični, simbolni ali slikovni prikaz.

Naloge 3. vprašanja morajo biti v okviru kandidatove strokovne usmeritve in praktičnih oziroma poklicnih izkušenj.

Pri poklicni maturi kandidat pokaže, da je zmožen:

- razumeti in ustno povzeti bistvo v nemščini napisanega strokovnega besedila oziroma slikovnega prikaza,
- ustno ovrednotiti strokovne informacije v besedilu oziroma na podlagi strokovnega znanja ter praktičnih oziroma poklicnih izkušenj izraziti mnenje ali stališče k danim informacijam.

S poklicno maturo preverjamo in ocenjujemo temeljno poznavanje jezika stroke ter jezikovne zmožnosti, ki imajo trajno vrednost, poudarek pa dajemo tistim jezikovnim zmožnostim, ki so skupne več sorodnim strokam.

3. ZGRADBA IN VREDNOTENJE IZPITA

Izpit obsega pisni in ustni del.

Izpitno gradivo

Pisni del pripravi državna predmetna komisija za poklicno maturo in je enoten za vse kandidate v državi. Kandidati ga opravljajo sočasno na vseh šolah v skladu s šolskim koledarjem, ocenjujejo ga učitelji na šolah (šolska maturitetna komisija za poklicno maturo) v skladu z merili in točkovnikom, ki jih pripravi državna predmetna komisija za poklicno maturo. Izpitno polo 2 (2 A in 2 B) lahko ocenjujeta dva ocenjevalca, ki sta pri ocenjevanju enakovredna in neodvisna.

Ustni izpit poteka pred šolsko izpitno komisijo za poklicno maturo. Sestavljajo jo izpraševalec in dva člana. Ustni del izpita pripravijo učitelji sami v skladu z navodili v tem katalogu.

Pisni in ustni del se ocenjujeta notranje (interno). Vrednost pisnega dela je 60 % končne ocene, vrednost ustnega pa 40 % končne ocene. Točkovnik pripravi državna predmetna komisija za poklicno maturo.

Trajanje pisnega dela izpita: 120 minut.

Trajanje ustnega dela izpita: do 20 minut. Kandidat ima pravico do 20-minutne priprave na ustni odgovor.

Pri **pisnem delu** bodo z različnimi tipi nalog preverjene naslednje delne jezikovne zmožnosti:

bralno razumevanje,

poznavanje in raba jezika,

pisno sporočanje (vodeni pisni sestavek, daljši pisni sestavek).

Reševanje izpitnih pol je časovno omejeno. Med reševanjem posameznih pol je krajši odmor.

Uporaba slovarja je dovoljena samo med reševanjem Izpitne pole 2 (2 A in 2 B), ki preverja pisno sporočanje.

Pri **ustnem delu** se v okviru znane tematike z iztočnicami v nemščini in s predloženim gradivom na listu z vprašanji (avtentična besedila, slike, diagrami, tabele ...) preverja kandidatova zmožnost ustne komunikacije in poznavanje tematskih področij, navedenih v Predmetnem izpitnem katalogu za poklicno maturo. Izpraševalec preveri tudi kandidatovo znanje iz jezika stroke (obvezno s 3. vprašanjem). Drugo vprašanje (pogovor o temi, obravnavani pri pouku) je tudi *lahko* povezano s stroko, tretje vprašanje (interpretacija strokovnega besedila, grafa, tabele, slike ...) pa *mora* biti iz stroke, za katero se kandidat izobražuje.

3.1 SHEMA IZPITA

■ Pisni del izpita

Izpitna pola	Spretnost	Čas reševanja	Število točk	Delež pri oceni
1		60 minut	40	40 %
1 A	Bralno razumevanje (avtentična besedila različnih zvrsti)	(30 minut)	(20)	(20 %)
1 B	Poznavanje in raba jezika	(30 minut)	(20)	(20 %)
2	Pisno sporočanje	60 minut	20	20 %
2 A	Vodeni pisni sestavek (50–60 besed)	(20 minut)	(8)	(8 %)
2 B	Daljši pisni sestavek na določeno temo (120–150 besed)	(40 minut)	(12)	(12 %)
Skupaj		120 minut	60	60 %

Izpitni pripomočki in sredstva, ki jih je dovoljeno uporabljati

Pri opravljanju poklicne mature iz nemščine lahko kandidati uporabljajo naslednje dodatno gradivo in pripomočke: nalivno pero ali kemični svinčnik in slovar. Uporaba slovarja je dovoljena samo pri pisanju Izpitne pole 2 (pisno sporočanje: 2 A in 2 B).

■ Ustni del izpita

Ustno sporočanje	Čas reševanja	Število točk	Delež pri oceni
1. Igranje vlog v različnih situacijah na podlagi treh iztočnic (dveh verbalnih in ene vizualne iztočnice)		8	8 %
2. Pogovor o temi, obravnavani pri pouku (splošna ali strokovna tema)		12	12 %
3. Interpretacija strokovnega besedila (grafa, tabele, slike, sheme ...) (besedilo ni bilo obravnavano pri pouku)		20	20 %
Skupaj	do 20 minut	40	40 %

Skupno število točk pri izpitu je vsota točk pisnega in ustnega dela izpita. Vrednost točke pisnega in ustnega dela izpita je 1 %.

3.2 VRSTE BESEDIL IN TIPI NALOG

Za preverjanje bralnega razumevanja se uporabljajo vrste besedil in tipi nalog, ki so navedeni v tem predmetnem izpitnem katalogu za poklicno maturo.

Pri preverjanju bralnega razumevanja so izhodiščna besedila avtentična in v skladu z vsebinami tega kataloga ter so blizu poklicnim in osebnim interesom kandidatov.

■ 1 A: Bralno razumevanje

Vrste besedil

kratki članki iz časopisov in revij (tudi strokovni); poljudnoznanstveni članki
obrazci in vprašalniki
obvestila, reklame, sporedi
opisi oseb, krajev, dežel
prospekti, katalogi, plakati
radijski in televizijski sporedi
recepti
sporočila, nalepke, navodila, opozorila
uradna in zasebna pisma
vozni redi
zgodbe
življenjepisi oseb

Tipi nalog

vaje izbirnega tipa: pravilno/napačno (R/F) in izbira med več danimi možnostmi
povezovanje (naslova z besedilom, slike z besedilom, odgovora z vprašanjem)
izpolnjevanje preglednic
kratki odgovori na vprašanja
zapisi ključnih informacij
dopolnjevanje (izpolnjevanje praznih mest v besedilu)

■ 1 B: Poznavanje in raba jezika

V vseh nalogah za poznavanje in rabo jezika se preverjajo jezikovni elementi v sobesedilu.

Tipi nalog

izbirni tip (izbira pravilne rešitve med štirimi možnostmi)
dopolnjevanje povedi z ustreznimi jezikovnimi elementi
besedotvorje: tvorba sestavljenk, izpeljank in zloženek

■ Pisno sporočanje

2 A: Vodeni pisni sestavek

Vrste besedil

osebno pismo

uradno pismo

- naročilo
- opravičilo
- ponudba izdelka, storitve ali usluge ...
- povpraševanje po izdelku, storitvi ali uslugi ...
- prošnja za sprejem na delovno mesto ...
- reklamacija
- pritožba
- rezervacija (vozovnice, prenočišča ...)
- povabilo

poročilo

Tipi nalog

vodeni pisni sestavek po vizualni ali verbalni iztočnici

2 B: Daljši pisni sestavek

Tipi nalog

svobodnejše pisanje sestavka na podlagi predpisanega tematskega sklopa

■ Ustno sporočanje

Tipi nalog

1. igranje vlog v različnih situacijah po treh iztočnicah (dveh verbalnih in eni vizualni), npr. dajanje navodil, informacij; komentiranje, spraševanje, odgovarjanje, opisovanje ...

2. pogovor o temi, obravnavani pri pouku (splošna tema, navedena v tem katalogu, **ali** strokovna tema)

3. interpretacija strokovnega besedila (tudi tabel, navodil, grafikonov, slikovnih prikazov, opisov, postopkov, reklamnih sporočil itd.)

Izbira besedila

Besedilo je po zvrsti in tematiki **podobno** besedilom, obravnavanim pri pouku jezika stroke. Besedilo naj obsega največ 250 besed (eno daljše strokovno besedilo ali ustrezno število krajših strokovnih besedil oziroma slikovnih prikazov).

Naloge k 3. vprašanju

1. naloga: Kandidat navede besedilno vrsto, naslovnika in namen besedila oziroma slikovnega prikaza.

2. naloga: Kandidat na podlagi danih vprašanj ali s samostojno interpretacijo vsebine dokaže, da besedilo oziroma slikovni prikaz razume.

3. naloga: Kandidat ovrednoti strokovne informacije oziroma poda mnenje na podlagi strokovnega znanja in praktičnih oziroma poklicnih izkušenj.

Tretje vprašanje ustnega dela poklicne mature traja **polovico časa**, ki je predviden za ustni del poklicne mature.

3.3 VREDNOTENJE

■ Pisni del izpita

Izpitna pola 1 (1 A + 1 B)

Vrednost Izpitne pole 1 je **40 %** skupne ocene.

Izpitna pola 2: Pisno sporočanje

2 A: VODENI PISNI SESTAVEK (50–60 besed)

Vrednost naloge je 8 točk – 8 % od skupne ocene celotnega izpita. Vrednotimo:

1. **sporočilnost (komunikativno ustreznost)** – upoštevanje zahtevanih informacij;
2. **oblika** – ustreznost glede na pošiljatelja, prejemnika, datum, nagovor in zaključni pozdrav;
3. **jezik** – ustrezno izbiro jezikovnih sredstev, oblikoslovno-skladenjsko pravilnost, pravopis.

Merila za ocenjevanje

1. Sporočilnost

Št. točk Merila

4	Sestavek popolnoma ustreza zahtevam v navodilih. Vse zahtevane informacije so podane izčrpno. Sporočilni namen je v celoti dosežen. Kandidat je upošteval vse iztočnice.
3	Sestavek ustreza zahtevam v navodilih, informacije so podane manj natančno in izčrpno. Sporočilni namen je dosežen. Kandidat je upošteval vse iztočnice.
2	Sestavek delno ustreza zahtevam v navodilih, sporočilo je na nekaj mestih manj jasno in natančno. Sporočilni namen je delno dosežen in/ali kandidat je upošteval samo 2 iztočnici.
1	Sestavek komaj ustreza zahtevam v navodilih. Temeljno misel je sicer mogoče razbrati, vendar ima kandidat težave pri upovedovanju in/ali je upošteval samo 1 iztočnico.

2. Oblika

1	Oblika je primerna; ima 1 ali 2 pomanjkljivosti.
0	Oblika ni primerna; ima 3 in več pomanjkljivosti.

3. Jezik

3	Sestavek je skoraj brez napak. Kandidat uporablja tudi zahtevnejše strukture in ima bogato besedišče.
2	V sestavku je več leksikalnih, pravopisnih in/ali oblikoslovno-skladenjskih napak, vendar ne otežujejo razumevanja. Kandidat uporablja manj zahtevne slovnične strukture in enostavno besedišče.
1	V sestavku je veliko leksikalnih, pravopisnih in/ali oblikoslovno-skladenjskih napak, ki na nekaj mestih otežujejo razumevanje sporočila. Kandidat uporablja samo osnovne jezikovne strukture in ima skromno besedišče.
0	Sestavek je nerazumljiv, ker kandidat ne obvlada osnovnih jezikovnih struktur in/ali uporablja neustrezno besedišče.

OPOMBE:

1. V zahtevano število besed sestavka ne štejemo besed v naslovu, nagovoru, datumu, kraju, pozdravu in podpisu.
2. Če ima sestavek manjše število besed, kakor je predpisano, dobi kandidat za sporočilnost največ 3 točke.
3. Če sestavek ni skladen s predpisano temo in/ali če kandidat sestavka ni napisal, dobi za to nalogo 0 točk.

2 B: DALJŠI PISNI SESTAVEK NA DOLOČENO TEMO (120–150 besed)

Vrednost naloge je 12 točk – 12 % skupne ocene celotnega izpita. Vrednotimo:

- 1. vsebino** – ustreznost naloge, upoštevanje zahtev glede vsebine in besedilne vrste;
- 2. zgradbo** – ustreznost členitve in logično povezanost;
- 3. jezik** – besedišče, skladnjo, oblikoslovje, pravopis.

Dodatno pojasnilo:

Če sestavek ne ustreza predpisani temi oziroma če kandidat sestavka ni napisal, dobi 0 točk.

Merila za ocenjevanje

1. Vsebina

Št. točk	Merila
5	Sestavek je vsebinsko smiseln, jasen; vsebuje mnogo argumentov/protiargumentov. Iz sestavka je razvidna sposobnost razmišljanja.
4	Sestavek je glede na izražene misli nekoliko manj bogat in izviren, glede sporočilnosti je jasen.
3	Sestavek miselno ni bogat, v njem je malo izviranosti. Nekaj povedi je nejasnih, sporočilo celotnega sestavka pa je razumljivo in/ali misli se ponavljajo. Sestavek ima 100–120 besed.
2	Sestavek je skromen, dokaj nejasen; vsebuje le nekaj argumentov. Sestavek ima 80–100 besed.
1	Sestavek je komaj razumljiv, ima samo en argument/protiargument. Sestavek ima 60–80 besed.
0	Sestavek je nejasen, brez argumentov/protiargumentov. Sestavek ima manj kakor 60 besed.

2. Zgradba

2	Sestavek je smiselno členjen, koherenten.
1	Sestavek je le deloma smiselno členjen. Med povedmi ni vedno logične povezave.
0	Sestavek ni smiselno členjen. Povedi niso logično povezane.

3. Jezikovna pravilnost

5	Kandidat spretno rabi pridobljeno jezikovno znanje, uporablja tudi zahtevnejše jezikovne strukture, ima bogato besedišče. Slogovno je sestavek skoraj brezhiben.
4	V sestavku je nekaj lažjih leksikalnih in/ali oblikoslovno-skladenjskih in pravopisnih napak, vendar ne otežujejo razumevanja sporočila. Besedni zaklad je nekoliko manj bogat, vendar je raba besedišča ustrezna. Nekaj lažjih slogovnih pomanjkljivosti.
3	V sestavku je več oblikoslovno-skladenjskih in pravopisnih napak, vendar razumevanja ne otežujejo bistveno. Nekaj pomanjkljivosti pri rabi besedišča. Nekaj slogovnih pomanjkljivosti.
2	Leksikalne, oblikoslovno-skladenjske in pravopisne napake na nekaj mestih otežujejo razumevanje. Skromno besedišče, pogosto neustrezna raba izrazov. Precej slogovnih napak.
1	V sestavku je veliko oblikoslovno-skladenjskih in pravopisnih napak. Zelo skromno besedišče in/ali neustrezna raba izrazov; precej nerazumljivih povedi in/ali ponavljanje istih besed oziroma delov povedi. Sestavek je komaj razumljiv.
0	Kandidat ne obvlada osnovnih jezikovnih struktur in/ali ne upošteva osnovnih pravopisnih pravil oziroma sestavek je nerazumljiv.

■ Ustni del izpita

Ustni del izpita obsega tri vprašanja. Vrednost ustnega dela je **40 % skupne ocene pri izpitu**. Vsako vprašanje ustnega izpita vrednotimo po naslednjih merilih:

- 1. ustreznost nalogi** – komunikacijski položaj, vsebina, poznavanje snovi, odzivnost kandidata;
- 2. jezikovna pravilnost** – glasoslovna in oblikoslovno-skladenjska pravilnost, bogastvo izraznih sredstev, spretnost rabe jezika;
- 3. sposobnost tekočega izražanja in navezovanja** – jasnost izražanja, gladkost govora.

Merila za ocenjevanje

Št. točk	Merila		
1. vpr.	2. vpr.	3. vpr.	
7–8	11–12	17–20	Komunikacija je popolnoma samostojna in ustreza nalogi. Kandidat se pravilno odziva na pobude oziroma spremembe med pogovorom. Kandidat tematiko zelo dobro pozna. Pogovor poteka naravno, brez zastojev. Kandidat kaže veliko spretnost v rabi jezika. Kandidat ima bogat besedni zaklad in obvlada jezik stroke. Izražanje je jasno in tekoče. Izgovor je lep in pravilen.
5–6	9–10	13–16	Komunikacija ustreza nalogi in je večinoma samostojna. Kandidat se pravilno odziva, vendarle z manjšo samostojnostjo in prilagodljivostjo. Poznavanje tematike je dobro. Pogovor poteka naravno z občasnimi kratkimi zastoji. Kandidat ima nekaj težav pri zahtevnejših slovničnih strukturah. Pri izbiri splošnega oziroma strokovnega besedišča so manjše težave. Kandidat se večinoma izraža jasno in tekoče. Kandidat ima pri izgovoru nekaj manjših težav.
3–4	7–8	9–12	Komunikacija je glede na nalogo primerna, a le delno samostojna in omejena na krajše povedi. Kandidat razume in zna posredovati bistvene informacije iz naloge in za to potrebuje več časa. Pri pogovoru nastajajo zastoji. Kandidat dela na nekaterih mestih oblikoslovno-skladenjske napake. Splošno oziroma strokovno besedišče je skromno, a zadošča za pogovor o vsakdanjih temah. Izgovor je zadovoljiv.
2	5–6	5–8	Komunikacija je možna le v omejenem obsegu. Kandidatovo poznavanje snovi je zelo skromno. Kandidat potrebuje za odzivanje na pobude več časa. Izraža se le s kratkimi povedmi. Pri pogovoru so pogosti zastoji. Kandidat dela pogoste oblikoslovno-skladenjske napake. Splošno oziroma strokovno besedišče je zelo skromno. Izgovor je nezanesljiv, a sporočilo je še mogoče razumeti.
1	1–4	1–4	Kandidatovo znanje ne omogoča komunikacije. Kandidat snovi ne pozna. Na pobude se ne odziva ali pa le delno. Njegov govor je nepovezan in nerazumljiv. Kandidat napačno rabi posamezne jezikovne elemente. Splošno in strokovno besedišče je neustrezno. Izgovor je težko razumljiv ali celo nerazumljiv.
0	0	0	Kandidat ni odgovoril na vprašanje.

4. IZPITNE VSEBINE

V okviru standardov znanj srednjega tehniškega in drugega strokovnega izobraževanja so opredeljene naslednje izpitne vsebine in znanja, ki jih kandidati poznajo in jih ustrezno uporabljajo:

- komunikacijske funkcije;
- učne vsebine (tematska področja);
- jezikovne strukture.

4.1 KOMUNIKACIJSKE FUNKCIJE

Kandidat zna glede na okoliščine ustrezno sprejeti naslednje komunikacijske funkcije:

Komunikacijske funkcije	Primeri
Dajati predloge	za preprečevanje zasvojenosti
Dogovoriti se	za termin pri zdravniku po telefonu, za zmenek
Izraziti kritiko, mnenje	o nekem izdelku, panogi
Izraziti	simpatijo, antipatijo, veselje, žalost, presenečenje, željo, zadovoljstvo, nezadovoljstvo ter se na to odzvati
Našteti	bolezenske znake
Oceniti	kaj je težko pri učenju tujih jezikov
Opisovati	svojo pot v šolo, službo, vremenske razmere, neko žival
Poimenovati	vzorec, material, kakovost, vrste prodajaln
Pojasnjevati	prednosti in slabosti bivanja zunaj doma
Poročati	o dejavnostih v šoli, obisku sejma, prometni nesreči
Povabiti	prijatelja, znanca na zabavo, izlet
Povprašati	po osebnem počutju, izdelku, ceni
Pozanimati se	za športne objekte, športne prireditve
Pozdraviti	prijatelja, neznanca
Predlagati	obisk razstave, predstave, ogled filma
Predstaviti	nekoga (znanega športnika, znanstvenika, strokovnjaka); nekaj (računalnik)
Primerjati	bivanje doma in zunaj doma
Pripovedovati	o počitnicah, potovanju
Prosi	za pomoč ob prometni nesreči, okvari avtomobila
Razložiti	slovenski šolski sistem
Utemeljiti	svoj odnos do medijev, svojo odločitev
Vprašati	za pot, dobavni rok
Zahtevati	nekatero izdelke, pojasnilo

4.2 TEMATSKA PODROČJA

Učne vsebine so povzete iz Kataloga znanja za srednje strokovno izobraževanje in poklicno-tehniško izobraževanje (1998).

KDO SEM JAZ? KDO SI TI?

- osebna predstavitev
- predstavitev prijatelja
- zunanji videz oseb
- značajske lastnosti posameznika

TELO

- deli telesa
- notranji organi
- duševno in telesno počutje
- dnevna higiena

BOLEZEN

- bolezni in bolezenski znaki
- zdravila (oblike zdravil)

OBLEKA

- vrste oblačil
- kakovost, vzorec, material oblačil

DRUŽINA

- naša družina
- življenje (delitev dela in odnosi) v sodobni družini
- odnos med generacijami

STANOVANJE

Stanovati zunaj doma, najemniška razmerja

- naš dom
- stanovanjski prostori (razporeditev) in njihova namembnost
- pohištvo
- moja soba
- stanovanjski stroški
- prednosti in slabosti bivanja zunaj doma
- stanovanjske možnosti študentov
- časopisni oglasi

HRANA, PIJAČA

- vrste jedi
- pomembnejša živila
- vrste pijač
- prehranjevalne navade doma
- slovenske narodne jedi

PROSTI ČAS

- moj prosti čas
- televizija, branje, računalnik
- družabne igre: pravila

ŠOLA

- šolske potrebščine
- šolski predmeti
- pouk: trajanje pouka
- dejavnosti v šoli
- moja pot v šolo
- šola nekoč in danes
- vrste šol
- slovenski šolski sistem

NAKUPOVANJE (v samopostrežni trgovini, papirnici, mesnici ...)

- vrste prodajaln
- vrste izdelkov, cena, pritožba
- gospodinjski aparati
- upravljanje določenega strojčka
- tipični slovenski spominki
- mladostniki in nakupovanje

POŠTA

- vrste poštnih pošiljk

BANKA

- tuje valute
- denar kot plačilno sredstvo

VREME

- vremenske razmere

POČITNICE, POTOVANJA

- preživljanje počitnic
- potovanje
- načrtovanje potovanja
- znamenitosti
- javni napisi, obvestila
- načrt mesta
- vozni red
- avtobusna in železniška postaja
- možnosti prenočišča

ŠPORT

- pomen športa: športne panoge, oprema, objekti
- športne prireditve: potek tekme, izid
- znani športniki

PROMET – OKVARA AVTOMOBILA

- prevozna sredstva
- prednosti in slabosti posameznega prevoznega sredstva
- javni in zasebni promet
- deli kolesa, avtomobila
- okvara avtomobila

MEDČLOVEŠKI ODNOSI

- iskanje identitete – generacije
- osebni stiki (prijateljstvo, tujci, poklicni partnerji)
- generacijske težave
- socialne skupine

NARAVA IN OKOLJE

Ekološka ozaveščenost

- onesnaževalci okolja
- posledice onesnaženosti
- zaščitni ukrepi
- vpliv prometa na okolje
- živalske vrste: opis določene živali
- rastlinske vrste (drevesa, rože)
- domači rastlinski in živalski svet (Triglavski narodni park)
- ogrožene rastlinske in živalske vrste
- vzroki za ogroženost

Zdrava prehrana, skrb za zdravje

- potrebe človeškega organizma (beljakovine, minerali itd.)
- zdrava/nezdrava prehrana
- zdrav jedilnik
- zdravilna zelišča
- zdravo življenje

Zasvojenost, odvisnost

- zasvojenost pri mladostnikih (vzroki, oblike)
- preprečevanje zasvojenosti
- možnosti zdravljenja

MEDIJI

- vrste medijev (televizija, radio, knjige, časopisi, računalnik ...)
- odnos mladostnikov do medijev
- vpliv medijev na mladostnike

KULTURA IN UMETNOST

- osebni odnos do kulture
- kulturna bogastva v Sloveniji
- znamenitosti
- običaji in navade
- kultura dežel nemškega govornega območja

POKLIC, IZOBRAŽEVANJE, DELO, DELOVNE RAZMERE

- vrste poklicev: prednosti in slabosti posameznih poklicev
- privlačni poklici
- moj poklic in moje prihodnje delo
- potek izobraževanja
- nadaljnje izobraževanje
- delovni čas v Sloveniji in na nemškem govornem območju
- delovno mesto staršev
- brezposelnost mladih

POSLOVNI STIKI (SEJEM)

- obisk sejma (prospekti, katalogi, izdelki)
- znani sejmi

ZNANOST

- novonastale znanosti in njihovi dosežki
- predstavitev znanstvenika glede na poklicni interes

GOSPODARSTVO

Turizem, promet, kmetijstvo, gozdarstvo, gradbeništvo, strojništvo, elektronika

- gospodarske panoge
- gospodarstvo v Sloveniji (osnove in bogastva, stanje)
- izvoz, uvoz (izdelki)
- predstavitev panoge glede na poklicni interes

ŽIVLJENJSKE RAZMERE

- življenjski standard
- standard v Sloveniji in na nemškem govornem območju

POLITIKA

- notranja, zunanja politika
- opredelitev pojma demokracija
- politični sistem doma in na nemškem govornem območju
- dijaški parlament
- politična osebnost (opis)

MOJA DOMOVINA

Moj jezik, tuji jezik

- svetovni jeziki (razširjenost)
- težave pri učenju tujega jezika
- kako se učiti tuji jezik
- pomembnost učenja tujih jezikov
- odnos do tujcev
- skrb za slovenski jezik (Kdo? Kako?)

4.3 JEZIKOVNE STRUKTURE

■ Oblikoslovje (*Morphologie*)

Člen (*Artikel*)

- *Der bestimmte Artikel*
- *Der unbestimmte Artikel*
- *Artikelgebrauch*
- *Deklination des Artikels*

Glagol (*Verb*)

- *Präsens*
- *Präteritum*
- *Perfekt*
- *Plusquamperfekt*
- *Futur I*
- *Un/trennbare Verben*
- *Modalverben*
- *Reflexivverben*
- *Imperativ*
- *Würde + Infinitiv*
- *Konjunktiv II*
- *Infinitiv mit "zu" und ohne "zu"*
- *Rektion der Verben*
- *Partizipien (I, II)*
- *Passiv (Präsens, Präteritum, Perfekt, Futur I)*
- *Zustandspassiv*
- *Vorgangspassiv*

Samostalnik (*Substantiv*)

- *Genus, Kasus, Numerus der Substantive*
- *Deklination*

Zaimek (Pronomen)

- *Personalpronomen*
- *Possessivpronomen*
- *Indefinitpronomen (jemand, niemand, etwas, nichts, einige, viele, es ...)*
- *Reflexivpronomen*
- *Demonstrativpronomen*
- *Relativpronomen*
- *Interrogativpronomen*

Pridevnik (Adjektiv)

- *Deklination*
- *Komparation*

Števniki (Zahlwörter)

- *Grundzahlen*
- *Ordnungszahlen*
- *Bruchzahlen*

Predlogi (Präpositionen)

- *Präpositionen mit dem Genitiv (anstatt, wegen, trotz, während, außerhalb, innerhalb)*
- *Präpositionen mit dem Dativ*
- *Präpositionen mit dem Akkusativ*
- *Wechselpräpositionen*

Prislov (Adverb)

- *Lokaladverbien*
- *Temporaladverbien*
- *Modaladverbien*
- *Pronominaladverbien*

■ Skladnja (Syntax)

Vrste povedi (Satzarten)

- *Aussagesatz*
- *Fragesatz*
- *Negation*
- *Aufforderungssatz*
- *Wunschsatz*

Besedni red (*Wortfolge im Haupt- und Nebensatz*)

Priredje (*Satzverbindungen*)

- *Hauptsätze mit den Konjunktionen: und, aber, denn, oder, sondern ...*

Podredje (*Nebensätze*)

- *Subjektsatz (dass-Satz)*
- *Objektsatz (dass-Satz)*
- *Kausalsatz (weil-Satz)*
- *Finalsatz (damit, um ... zu + Infinitiv)*
- *Temporalsatz (während, als, wenn, bevor ...)*
- *Komparativsatz (wie, als, als ob)*
- *Relativsatz*
- *Konzessivsatz (obwohl)*
- *Konsekutivsatz*
- *Konditionalsatz*
- *Modalsatz*
- *Indirekter Fragesatz*

■ Besedotvorje (*Wortbildung*)

- *Substantiv*
- *Adjektiv*
- *Verb*

5. PRILAGODITVE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI

Kandidatom s posebnimi potrebami, ki so bili v izobraževalne programe usmerjeni z odločbo o usmeritvi, v utemeljenih primerih (poškodbe, bolezni), pa tudi drugim kandidatom glede na vrsto in stopnjo primanjkljaja, ovire oziroma motnje se prilagodita način opravljanja izpita iz nemščine in način ocenjevanja znanja v skladu s 4. členom Zakona o maturi in s poglavjem *Prilagoditve za kandidate s posebnimi potrebami* Maturitetnega izpitnega kataloga za poklicno maturo.

6. DODATEK

Naloga, ki so predstavljene v tem dodatku, so namenjene seznanitvi kandidatov z različnimi vrstami besedil in tipi nalog, ki se lahko pojavijo na izpitu. Kandidati se bodo tako seznanili tudi z ustreznimi izpitnimi strategijami.

6.1 PRIMERI IZPITNIH NALOG ZA PISNI IN USTNI DEL IZPITA

BRALNO RAZUMEVANJE

■ Naloga izbirnega tipa

a) Pravilno (R) / Napačno (F)

ZDF Programm

12.30	heute	20.15	»Neger, Neger, Schornsteinfeger" (1/2) Mehrteiler, Deutschland, 2006
12.47	<u>Blickpunkt</u> Das Magazin mit ostdeutschen Themen	21.45	<u>heute-journal</u> Wetter
13.20	Magazin, Deutschland, 2006	22.00	Neu <u>Dalziel und Pascoe – Mord in Yorkshire</u> Soldatenspiele Serie, Großbritannien, 2003
13.55	<u>Café Oriental</u> Musikkomödie, Deutschland, 1961	23.30	<u>ZDF-History</u> Hitlers Kinder – Jugendliche im NS-Staat Geschichtsmagazin, Deutschland, 2006
15.25	heute	00.20	<u>Nachtstudio</u> Im Dschungel der Moderne – Was wissen wir über Indien? Gesprächsreihe, Deutschland, 2006
15.30	<u>Romy und Michele</u> Spielfilm, USA, 1997	01.20	<u>Das Märchenschloss und der Gralstempel</u> Schloss Linderhof und Kloster Ettal Dokumentation, Deutschland, 2006
17.00	heute		
17.10	<u>ZDF SPORTreportage</u>		
18.00	<u>ML Mona Lisa</u> Frauenmagazin, Deutschland, 2006		
18.30	ZDF – Reportage <u>Feierabend – nein, danke!</u> Mit drei Jobs durch den Tag Reportagereihe, Deutschland, 2006		
19.00	<u>heute</u> Wetter		
19.10	<u>Berlin direkt</u> Politmagazin, Deutschland, 2006		
19.30	ZDF Expedition <u>Gigant der Meere</u> Die Flotte des Admirals Zheng He Dokumentationsreihe, Deutschland, 2006		

www.ZDF.de

Pozorno preberite ZDF-program in ugotovite, ali so naslednje izjave pravilne (R) ali napačne (F)? Označite ustrezno črko. Pravilne odgovore boste našli samo v ZDF-programu.

1.	Das ZDF-Programm beginnt am Vormittag.	R	F
2.	Den Wetterbericht gibt es nicht in allen »heute« Nachrichtensendungen.	R	F
3.	Am Nachmittag gibt es keinen Film.	R	F
4.	Im Nachtstudio gibt es einen Film über Deutschland.	R	F
5.	Um halb zwölf nachts wird ein historisches Thema gesendet.	R	F
6.	Im heutigen TV-Programm gibt es auch etwas für Sportfans.	R	F
7.	Im ZDF-Programm für heute gibt es keine Dokumentationen.	R	F

b) Izbira med več danimi možnostmi

Inserat – Jobsuche

Biete:	Nachhilfe Französisch/Englisch/Deutsch
Preis:	20 €
Text:	<p>Ich erteile qualifizierten Nachhilfeunterricht in Englisch, Französisch und Deutsch bis Klasse 13, auch Abitur-Vorbereitung - gerne auch Intensivbetreuung in den Ferien.</p> <p>Ich bin für alle 3 Sprachen ausgebildet und habe 7 Jahre Erfahrung in qualifizierter Nachhilfe/Sprachunterricht. Ich weiß auch, wie ich Grammatik verständlich erkläre und Ihr Kind motiviere. Oft werden die Noten schon nach 2-3 Monaten deutlich besser!</p> <p>Ich helfe gerne weiter. Rufen Sie mich einfach an! Tel. 06831 – 76 99 758</p>
Bild:	
Datum:	19.08.2006
Inserent:	Carla
PLZ Stadt:	66763 Dillingen/Saar
Bundesland:	Saarland
Land:	Deutschland
Telefon:	06831 – 76 99 758

Pozorno preberite časopisni oglas in obkrožite črko (a, b, c) pred pravilno rešitvijo.

1. Hier ist ein Inserat für
 - a) einen Ferienjob.
 - b) einen Nachhilfeunterricht.
 - c) ein Sprachstudium.

2. Die Inserentin hat 7-jährige Erfahrungen
 - a) als Lehrerin bis Klasse 13.
 - b) als Nachhilfelehrerin.
 - c) als Kinderbetreuerin.

3. Die Inserentin ist erreichbar.
 - a) per Telefon
 - b) per Internet
 - c) per Post

■ Naloga povezovanja

a) Povezovanje naslova z besedilom

Zeitungsartikel

Preberite 8 naslovov in 5 besedil iz časopisa *Mitteldeutsche Zeitung*. Besedilom (1–5) izberite ustrezen naslov (A–H) in napišite rešitev v spodnjo tabelo. Posameznemu besedilu ustreza samo en naslov. Pozor: trije naslovi so odveč.

ÜBERSCHRIFTEN

A	Dem Schlaf auf der Spur
B	Kontaktlinsen schädlich für die Augen
C	Angst vor Kontaktlinsen
D	Wegen Depressionen arbeitsunfähig
E	Menschen mit Depressionen gehen regelmäßig zum Arzt
F	Krankenhausaufenthalt eines Kindes sehr teuer
G	Medikamente um 5 bis 10 Euro billiger
H	Zehn Prozent wurden von der Zuzahlung befreit

TEXT	1	2	3	4	5
ÜBERSCHRIFT					

ARZNEIMITTEL

1

Die Regel gilt seit Herbst 2006 für 2650 Präparate – die Liste wird alle 14 Tage aktualisiert

Berlin/dpa. Viele Medikamente sind billiger geworden, weil sie von der gesetzlichen Zuzahlung befreit wurden. Gesetzlich Krankenversicherte, die sich die entsprechenden Arzneien verschreiben lassen, sparen in der Apotheke zwischen 5 und 10 Euro pro Medikament.

BRILLENTRÄGER

2

Harte Varianten sind generell besser für das Auge – Leichte haben mehr Tragekomfort

Friedberg/Düsseldorf/dpa. Viele Brillenträger träumen von einem Leben ohne ihre Sehhilfe. Vor Kontaktlinsen scheuen dennoch viele zurück – aus Angst, ihren Augen damit zu schaden.

KINDER IM KRANKENHAUS

3

**Nicht jede Klinik ist geeignet -
Besprechung mit dem Arzt ist nötig.**

Berlin/Dresden/dpa. Wenn ein kleines Kind ins Krankenhaus muss, stellt das an die Mitarbeiter der Klinik besondere Anforderungen: Die ärztliche, pflegerische und psychologische Betreuung eines Kindes ist weit aufwendiger als die eines Erwachsenen. Und nicht jede Klinik ist für Kinder geeignet.

GESUNDHEIT

4

**Behandlung und Arbeitsausfall kosten 118 Milliarden Euro -
Viele gehen nicht zum Arzt**

Stockholm/Hamburg/dpa.

Depressionen kosten nach einer schwedischen Analyse in Europa jährlich 118 Milliarden Euro. Zwei Drittel der Kosten würden dadurch verursacht, dass viele Menschen mit Depression nicht mehr arbeiten können, berichtete das Karolinska-Institut in Stockholm am Montag. Die Behandlung selbst verursache nur ein Drittel der Kosten.

FORSCHUNG

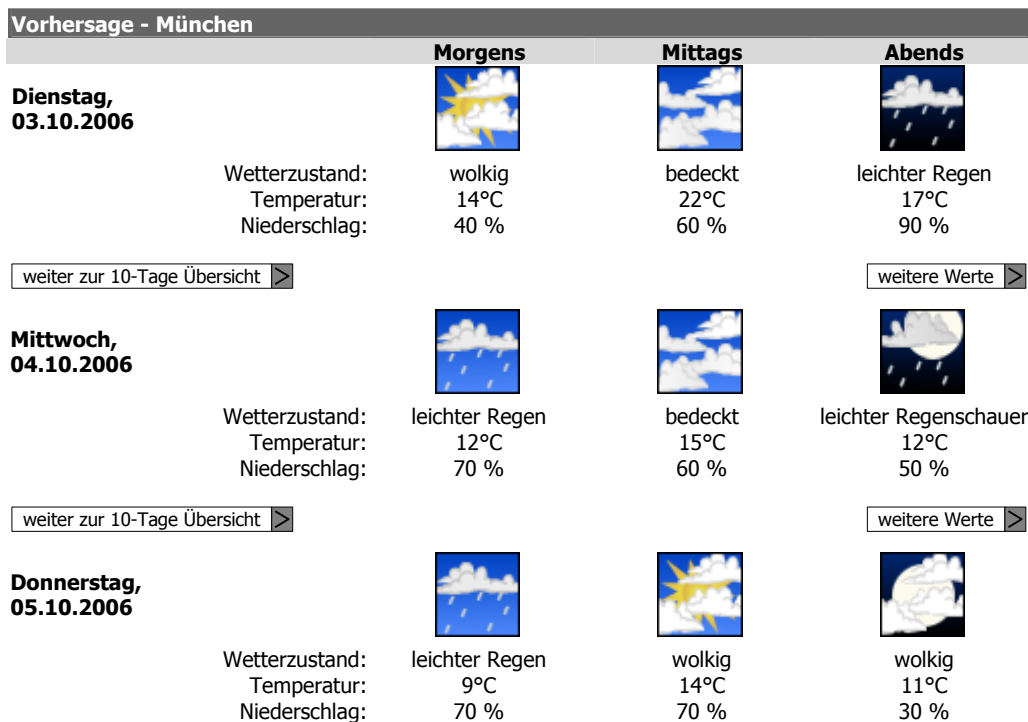
5

1500 Experten beraten über neue Methoden zur Behandlung von Schlafstörungen

Halle/MZ. Allein in Deutschland greifen rund 2,7 Millionen Menschen regelmäßig zu teils problematischen Schlaftabletten. Über den Stand der Schlafforschung und besser verträgliche Medikamente sprach Walter Schmidt mit Prof. Jürgen Zulley, einem renommierten Schlafforscher, der das Schlaflabor am Universitäts- und Bezirksklinikum Regensburg leitet.

b) Povezovanje slike z besedilom

Wetterkarte

www.wetterkarte.de

Oglejte si vremensko karto in ugotovite, ali so naslednje izjave pravilne (R) ali napačne (F). Obkrožite ustrezno črko.

1.	Hier wird die Wettervorhersage für eine Woche angegeben.	R	F
2.	In den kommenden Tagen wird es alle Tage regnen.	R	F
3.	Die Tageshöchsttemperaturen werden nicht über 9 Grad steigen.	R	F
4.	Am Dienstag wird es am Vormittag regnen.	R	F
5.	Der Donnerstag wird der kälteste Tag sein.	R	F
6.	In der vorliegenden Wettervorhersage sind für jeden Tag drei Werte angegeben.	R	F

c) Povezovanje vprašanja z odgovorom

Interview

Steven Küchler (30)

FRAGEN	ANTWORTEN
A Wie finden Sie Ihren Beruf als Fitnesstrainer?	1. Ich bin zertifizierter Fitnesstrainer – DSB Diplom Trainer.
B Sind Sie mit Ihrem Körper zufrieden?	2. 20 Jahre war ich als Boxer aktiv und als Doppelweltmeister und Olympiafünfter habe ich die Vorzüge persönlicher Betreuung selbst kennen gelernt. Ich möchte jetzt meinen Klienten einen Weg zu mehr Lebensqualität zeigen und sie beim Erreichen ihrer Ziele betreuen.
C Was ist Ihre größte Motivation in der Ausübung Ihres Berufes?	3. Für mich ist das mein Traumberuf. Ich bin im ständigen Kontakt mit den unterschiedlichsten Menschen. Das ist unglaublich abwechslungsreich und spannend.
D Gibt es Ihrer Ansicht nach Menschen, die so unspornlich sind, dass es keinen Sinn macht, es auch nur zu versuchen?	4. Die größte Motivation für mich liegt darin, anderen Menschen ein besseres Lebensgefühl (höhere Lebensqualität) zu vermitteln und dieses in ihren funkelnden Augen wieder zu sehen, wenn sie es dann erreicht haben.
E Wie sorgen Sie persönlich für Ihren Körper?	5. Ich mache viel Sport und es gibt fast keine Sportart, die ich nicht betreibe.
F Herr Küchler, was tun Sie beruflich?	6. Wie die meisten Menschen bin auch ich nicht zufrieden und habe immer etwas an mir auszusetzen. Andere sehen das natürlich nicht so, aber ich strebe nach Perfektion was meinen Körper angeht und schließlich bin ich als Trainer Vorbild für meine Klienten.
G Was tun Sie sonst – außer Sport – zu Ihrer Entspannung?	7. Ich lese gern gute Bücher, mache einen Bummel durch die Stadt, oder sitze einfach im Café und beobachte andere Menschen.
H Sie haben vor kurzem ein eigenes Personal Training Studio eröffnet. Was war der Grund dafür?	8. Nein. Es gibt ein altes Sprichwort das sagt - du kannst nicht wissen, ob du es schaffst, wenn du es nicht versuchst! – und da Sport ab einem gewissen Zeitpunkt Endorphine (Glückshormone) freisetzt, sollte es jeder versuchen.

Bearbeitet nach: www.fitnessstudio

K svakemu odgovoru (1–8) napišite v tabelo črko ustreznega vprašanja (A–H).

ANTWORT	1	2	3	4	5	6	7	8
FRAGE								

■ Kratki odgovori na vprašanja

Kräuterbonbons im Beutel

Ricolas Schweizer Kräuterbonbons verbinden belebende Frische und herrlichen Geschmack mit befreiender Wirkung für Mund und Hals. Die Varianten "Salbei" und "Kirsche-Honig" helfen bei Husten und Heiserkeit. "Zitronenmelisse" wirkt belebend und erfrischend. Die Ricola Mischung aus dreizehn Kräutern wird meist ergänzt mit essenziellen Ölen, natürlichen Aromastoffen oder auch mit Vitamin C.

Ricola-Kräuter werden an sorgfältig ausgewählten Standorten angebaut. Dies gewährleistet die optimale Qualität und Reinheit der Kräuter. Für die Herstellung dieser Kräuterbonbons wird Salbei aus dem sonnigen Bergkanton Wallis in der Schweiz verwendet.

Entnommen der Original Ricola-Verpackung

Odgovorite kratko na naslednja vprašanja. Pravilne odgovore boste našli samo v besedilu.

1. Woher stammen die Ricola Kräuterbonbons?

2. Wofür sind diese Bonbons besonders gut?

3. Wobei helfen vor allem »Salbei« und »Kirsche-Honig«?

4. Wie viele Pflanzen sind in der Ricola Mischung?

5. Warum sind die Ricola-Kräuter so rein und qualitativ?

6. Was wird im Bergkanton Wallis extra für diese Kräuterbonbons geerntet?

■ Zapis ključnih informacij

Fahrplanauskunft aus dem Internet

Ihre Anfrage

Verbindung: von KÖLN über Koblenz Hbf sowie über Mainz Hbf nach FRANKFURT (MAIN), weitere Angaben: Fahrradmitnahme

Ihre gewählte Hinfahrt

Bahnhof/Haltestelle	Datum	Zeit	Dauer	Umst.	Produkte
Köln Hbf	Sa, 30.09.06	ab 11:53	2:20	0	EC
Frankfurt(Main)Hbf		an 14:13			

Ihre Rückfahrtmöglichkeiten

Bahnhof/Haltestelle	Datum	Zeit	Dauer	Umst.	Produkte	Preis (Hin- und Rückfahrt)
Frankfurt(Main)Hbf	Di, 07.11.06	ab 09:08	3:17	1	RE	65,80 EUR
Köln Hbf	Di, 07.11.06	an 12:25				
Frankfurt(Main)Hbf	Di, 07.11.06	ab 10:25	2:40	1	RE, IC	72,00 EUR
Köln Hbf	Di, 07.11.06	an 13:05				
Frankfurt(Main)Hbf	Di, 07.11.06	ab 11:44	2:21	0	IC	72,00 EUR
Köln Hbf	Di, 07.11.06	an 14:05				

Bitte beachten Sie: Der angegebene Preis gilt ohne Fahrradmitnahme. Eine Buchung der Fahrradkarte ist im Internet leider nicht möglich.

1 Erwachsener, 2. Klasse; 1 Kind, 2. Klasse

www.DB.de

V voznem redu poiščite manjkajoče informacije za naslednja vprašanja.

1. geplante Strecke: _____
2. Zahl der Fahrgäste: _____
3. Abfahrtszeit bei der Hinfahrt: _____
4. Fahrtdauer vom Start bis zum Ziel bei der Rückfahrt am Dienstag um 11.44 Uhr:

5. nicht im Preis inkludiert: _____

■ Dopolnjevanje (izpolnjevanje praznih mest v besedilu)

Drei Streifen, drei Blätter

Adidas-Salomon AG, ursprünglich benannt nach ihrem Gründer Adi, ist nach Nike der zweitgrößte Sportartikelhersteller der Welt.

Der große weltweite Durchbruch gelang mit dem Gewinn der deutschen Mannschaft bei der Fußballweltmeisterschaft 1954 in Bern, dem so genannten Wunder von Bern. Die deutsche Mannschaft nutzte Dasslers Fußballschuhe, bei denen die Stollen ausgetauscht werden konnten, was damals eine Revolution war. 1978 verstarb Dassler. Er hinterließ einen Weltkonzern.

Das Unternehmen Puma des Dassler-Bruders Rudolf Dassler war lange Zeit einer der schärfsten Konkurrenten in der Sportschuherzeugung.

Mittlerweile stellt Adidas alle seine Artikel im Ausland her. Mit der Auslagerung verloren in Deutschland viele ihre Arbeitsstelle. Die Produktion wurde größtenteils nach Südostasien verlagert, wo der Konzern laut "Schwarzbuch Markenfirmen" von Ausbeutung und Kinderarbeit profitiert. Der Firmensitz ist weiterhin in Deutschland.

Aus dem Sportartikelhersteller Adidas ist ein internationaler Konzern geworden, durch Kauf der Salomon Gruppe 1997 mit den Marken Salomon (Ski-Hersteller), Taylor Mader (Golfzubehör), Mavic und Bonfire.

Das bekannte Markenzeichen sind die drei Streifen und das Logo mit den drei Blättern (Trefoil).

wikipedia

Dopolnite povedi. Praviine rešitve boste našli samo v besedilu.

1. Das charakteristische Markenzeichen für die Adidas Sportartikel sind
_____.
2. Die Firma Adidas steht weltweit an der zweiten Stelle mit der Produktion der
_____.
3. Bei der _____ erregte die Firma Adidas mit den Fußballschuhen großes Aufsehen.
4. Der größte Konkurrent der Firma Adidas in der _____ war das Unternehmen Puma, das dem Bruder von Adi Dassler gehörte.
5. Obwohl der _____ der Firma Adidas in Deutschland ist, hat die Firma die Herstellung ihrer Artikel nach Südostasien verlagert.
6. Adidas wird stark kritisiert, weil man Profit durch _____ macht.

■ Izbirni tip

Preberite naslednje besedilo. Katero manjkajočo besedo boste vstavili v vrzeli 1 do 7? Samo ena rešitev je pravilna. V tabeli obkrožite ustrezno črko (A, B, C, D).

Marlene Dietrich

Marlene Dietrich, der deutsche Weltstar, wurde 1 27. Dezember 1901 geboren. 1930 traf sie 2 Regisseur Josef von Sternberg, der 3 mit dem Film "Der blaue Engel" zum Durchbruch verhalf. Später drehte sie u.a. "Das Urteil von Nürnberg" und "Zeugin der Anklage". In den 50er Jahren startete sie eine Karriere 4 Sängerin und füllte die Säle in der 5 Welt. Ihre letzten Jahre 6 Marlene Dietrich in Paris, 7 sie 1992 starb.

anet/sallyann3/mm

1.	A im	B am	C um	D in
2.	A der	B des	C dem	D den
3.	A ihm	B ihr	C sie	D Ihr
4.	A als	B wie	C zu	D für
5.	A ganze	B ganzen	C ganzes	D ganzem
6.	A verbracht	B verbrachten	C verbrachtet	D verbrachte
7.	A wo	B wohin	C woher	D woran

■ Tip dopolnjevanja

Vstavite besede v povedi.

- Die Reparatur _____ Fernsehapparates dauerte zwei Wochen. (*Deklination des Substantivs*)
- Peter lernt erst _____ zwei Jahren Deutsch, aber er spricht schon sehr gut. (*Präposition*)
- _____ wir die Wohnung aufgeräumt hatten, gingen wir spazieren. (*Temporalsatz*)
- Im Bus setze ich _____ oft hinter den Busfahrer. (*Reflexivpronomen*)
- Weißt du vielleicht, _____ der Flug von Frankfurt nach Amsterdam dauert? (*Fragewort*)
- Herr Meier, _____ Sie mir bitte bei der Aufgabe helfen? (*Konjunktiv II*)

7. Sie hat nie Zeit, ihrer Mutter in der Küche _____.
(*Infinitivsatz*)
8. Der Winter kommt und es wird immer _____.
(*kalt, Komparativ*)
9. Diese Übungen _____ schriftlich _____.
(*machen, Passiv*)
10. Der Arzt sagt dem Patienten, er _____ zweimal täglich
Tabletten nehmen. (*Modalverb*)

Iz podčrtanih besed tvorite nove besede.

11. Ich möchte gerne deine Meinung hören. Also, was _____
du dazu?
12. Monika lässt ihren Computer reparieren. Die _____ kostet
120 Euro.
13. Bist du eigentlich sparsam? – Ja, ich _____ sogar an Strom.

■ **Vodeni pisni sestavek (50–60 besed)** (Čas reševanja: 20 minut)

(8)

Sie, Jan/a Novak, aus Murska Sobota, Rožna u. 6, 9600 Murska Sobota, haben am 7. Oktober in der Tageszeitung Grazer Morgenblatt folgende Anzeige gelesen:

**Alters- und Pflegeheim Annemarie
Gartenstraße 22, 8320 Graz, Österreich**

Für das Wohlbefinden unserer Gäste suchen wir dringend verantwortungsvolle und zuverlässige Mitarbeiter/innen:

- drei Altenpfleger
- vier Krankenschwestern
- einen Hausmeister (möglicherweise Maschinentechniker)
- zwei Fahrer (Führerscheinklasse B)
- einen Gärtner
- drei Köche/Köchinnen
- eine Sekretärin
- drei Serviererinnen.

Schreiben Sie uns eine kurze Bewerbung.

<http://www.senioren-wohnpark.com> (21. 10. 2006)

Entscheiden Sie sich für eine der freien Arbeitsstellen und schreiben Sie eine Bewerbung. Berücksichtigen Sie dabei folgende Inhaltspunkte:

- **Stellen Sie sich kurz vor.**
- **Sagen Sie, warum Sie sich um diese Arbeitsstelle bewerben (Ausbildung, Ausbildungspraktikum, Berufserfahrung, Erfahrung mit Alten oder Behinderten, Ihre Deutschkenntnisse usw.).**
- **Fragen Sie nach Ihren Unterkunftsmöglichkeiten.**

Beachten Sie die entsprechende Briefform.

Vi, Jan/a Novak iz Murske Sobotе, Rožna u 6, 9600 Murska Sobota, ste 7. oktobra v dnevnem časopisu "Grazer Morgenblatt" prebrali gornji oglas.

Odločite se za eno od prostih delovnih mest in napišite vlogo. Pri tem upoštevajte naslednje vsebinske točke:

- *Na kratko se predstavite.*
- *Povejte, zakaj vlagate prošnjo za gornje delovno mesto (izobrazba, šolska praksa, poklicne izkušnje, izkušnje z ostarelimi in invalidnimi osebami, Vaše znanje nemščine itd.).*
- *Vprašajte za Vaše nastanitvene možnosti.*

Upoštevajte ustrezno obliko pisma.

Izberite enega od spodaj navedenih naslovov (A ali B). Izbrani naslov in sestavek napišite na ustrezno stran.

A

IM GARTEN

Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema "Im Garten".
Folgende Inhaltspunkte können Ihnen dabei helfen:

- Welche Gärten können Sie beschreiben? (Blumen-, Gemüse-, Obstgarten...)
- Welche Vorteile bietet ein Garten?
- Was können Sie über Ihren Garten bzw. die Gartenarbeit sagen?

NA VRTU

Napišite sestavek na temo "Na vrtu". Pri tem so Vam lahko v oporo naslednje vsebinske točke:

- Katere vrtove lahko opišete? (cvetlični, zelenjavni, sadni vrt ...)
- Katere prednosti nudi vrt?
- Kaj lahko poveste o svojem vrtu oz. o delu na vrtu?

B

IM LOKAL

Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema "Im Lokal".
Folgende Inhaltspunkte können Ihnen dabei helfen:

- Welche Lokale besuchen Sie gern und warum (große, kleine, billige, teure...)
- Wann, wie oft und mit wem besuchen Sie ein Lokal?
- Was bestellen Sie gern?

V LOKALU

Napišite sestavek na temo "V lokalu". Pri tem so Vam lahko v oporo naslednje vsebinske točke:

- Katere lokale radi obiskujete in zakaj? (velike, male, drage, poceni ...)
- Kdaj, kako pogosto in s kom obiščete lokal?
- Kaj radi naročite?

USTNO SPOROČANJE

Primeri izpitnih vprašanj

Primer 1

■ Igranje vlog

- Sie möchten in einem Souvenirladen in Klagenfurt ein schönes Geschenk für Ihren Bruder/Ihre Schwester/Ihren Freund usw. kaufen. Was wollen Sie kaufen? Was sagen Sie?
- Ihre Schwester ist mit einer ganz modernen Frisur und Haarfarbe vom Frisör nach Hause gekommen. Die Frisur gefällt Ihnen nicht. Kritisieren Sie sie, aber seien Sie höflich.
- Kommentieren Sie die drei Angebote.

Sonderpreis: 99.00 EUR

Preis: 47.00 EUR

Nur 70 EUR

<http://images.google.de> (3. 10. 2006)

■ Vodeni pogovor na temo

KÖRPER

- Benennen Sie die Körperteile.
- Benennen Sie die wichtigsten inneren Organe.
- Sprechen Sie über die Bedeutung der täglichen Körperhygiene.
- Sprechen Sie über Ihr momentanes Befinden.
- Was soll man für seinen Körper tun, um gesund und fit zu bleiben?

■ Interpretacija strokovnega besedila

Beiß mich!

PIZZADAY im MICHELANGELO

Jeden Montag ab 18.00 Uhr

PROBIERPREISE (solange der Vorrat reicht)

Pizza Margherita	1,99 EURO	Pizza Champignons	2,99 EURO
Pizza Salami	2,99 EURO	Pizza Tonno	2,99 EURO
Pizza Schinken	2,99 EURO		

Gültig nur für Abholer und Restaurantgäste bis 31.12.2004 und nicht an Feiertagen.

Probieren Sie unsere Steinofenpizza

Unsere Speisen werden frisch und lecker zubereitet.

Bestell-Hotline:
Tel. 02234 933 513 2
Fax 02234 933 513 1

Liefer- und Restaurantöffnungszeiten:
Mo - Fr 11.30 - 15.00 Uhr und 18.00 - 23.00 Uhr
Sa und So 17.00 - 23.00 Uhr

Bestellannahme bis 22.30 Uhr / Mindestbestellwert 8,00 EURO
Mittagstisch ab 4,00 Euro, bei Lieferung Mindestbestellwert 12,00 EURO

MICHELANGELO - Aachener Str. 1147 - 50858 Köln-Weiden - www.pizzeria-michelangelo.de

<http://www.pizzeria-michelangelo.de> (3. 10. 2006)

Naloga:

1. Bestimmen Sie die Textsorte und das Thema des Textes.
2. Lesen Sie die einzelnen Textinformationen und interpretieren Sie sie.
3. Was haben Sie über das Restaurant *Michelangelo* erfahren?
4. Erklären Sie folgende Fachwörter: **Lieferzeit, Restaurantöffnungszeiten, Mindestbestellwert, Pizza Margherita.**
5. Definieren Sie das Wort *Pizzeria* und sprechen Sie über das Lokal.

Primer 2

■ Igranje vlog

- a) Sie fühlen sich nicht ganz wohl. Sie gehen zum Arzt. Beschreiben Sie dem Arzt Ihre Beschwerden.
- b) Ihr Nachbar Schwaab hat zwei Hunde. Die Hunde bellen ununterbrochen. Sie können nicht lernen, Sie können nicht schlafen. Was sagen Sie dem Nachbarn? Was raten Sie ihm?
- c) Beschreiben Sie das Foto.

<http://www.norden.org/> (4. 10. 2006)

■ Vodeni pogovor na temo

WOHNEN

1. Wo kann man wohnen?
2. Zählen Sie die Wohnräume auf und beschreiben Sie die Einrichtung.
3. Was ist eine Wohngemeinschaft (WG)?
4. Kommentieren Sie die Aussage: Wohnen ist mehr, als nur ein Dach über dem Kopf haben.

■ Interpretacija strokovnega besedila

<http://vorort.bund.net/> (3. 10. 2006)

Stromsparende Elektrogeräte

Sie denken daran, sich ein neues Elektrogerät anzuschaffen? Ein Fax, einen Computer, einen Fernseher oder auch nur eine billige Stereoanlage? Denken Sie an den Stromverbrauch. Wenn in Deutschland nur die Standby-Schaltungen technisch optimiert wären, könnten leicht zwei bis drei Großkraftwerke ausgeschaltet werden.

Tipp 1: Wählen Sie Energieeffizienzklasse A und fallen Sie nicht auf Billigangebote rein, die fast immer mehr Strom verbrauchen! Die gesparten Gelder geben Sie dann für den Strom doppelt aus!

Tipp 2: Nehmen Sie auf jeden Fall ein Fernsehgerät mit wenig Stromverbrauch! Es sind genug Geräte auf dem Markt, die auch preisgünstig sind.

Schlimm sieht es bei billigen Elektronikgeräten aus. Nirgendwo ein Hinweis auf den Stromverbrauch! Dabei kann es durchaus sein, dass eine billige Stereoanlage mehr Strom verbraucht als ein guter Kühlschrank.

Tipp 3: Informieren Sie sich unbedingt über den Stromverbrauch! Sonst war Ihr Billigangebot ein teurer Spaß. Geräte wie Ladestationen für Handy oder elektrische Zahnbürsten müssen nicht dauernd an sein. Wenn die Geräte aufgeladen sind, kann man den Stecker ziehen.

Übrigens: Halten Sie auch viel von Hitec? Manche Computerhersteller bauen Computer, als wüssten sie überhaupt nicht, dass diese Strom brauchen. Dass es auch anders geht, sieht man an den Laptops, die nicht 10 % des Stroms brauchen.

<http://www.bund-nrw.de> (3. 10. 2006)

Naloga:

1. Bestimmen Sie die Textsorte und das Thema des Textes.
2. Lesen Sie die einzelnen Textabschnitte und interpretieren Sie sie.
3. Wie sehen Sie das Problem des Stromverbrauchs?
4. Definieren/interpretieren Sie folgende Fachwörter: **Energieeffizienzklasse A**, **Ladestationen** für Handy oder elektrische Zahnbürsten.
5. Was können Sie über die Stromerzeugung und über das Stromsparen in Slowenien sagen?

Primer 3

■ Igranje vlog

- Sie haben im Studentenwohnheim in Graz Ihren Bruder Tadej besucht. Vor dem Studentenwohnheim sind Sie seiner österreichischen Freundin Barbara begegnet. Was sagen Sie ihr?
- Sie versprechen Ihrer deutschen Freundin Anja, die einen Verkehrsunfall hatte, ihre Eltern darüber zu informieren.
- Kommentieren Sie das Bild.

■ Vodeni pogovor na temo

FREIZEIT

- Was verstehen Sie unter Freizeit?
- Warum ist die Freizeit für uns wichtig?
- Was machen Ihre Freunde und Ihre Familie in der Freizeit?
- Was machen Sie in Ihrer Freizeit?
- Wie sehen Sie das Freizeitangebot für Jugendliche in Ihrer Schule/Ihrer Stadt/Ihrem Dorf?

■ Interpretacija strokovnega besedila

Entsorgungs- und Recyclingfachmann/-frau (Abfall oder Abwässer): Informationen über den Beruf

Berufsbeschreibung

Abfall ist heute ein wichtiges Thema. Abfall aus Haushalt, Gewerbe und Industrie würde ohne fachgerechte Entsorgung unsere Umwelt vergiften. Entsorgungs- und Recyclingfachleute für Abfall kümmern sich um unseren Müll. Sie arbeiten in allen Bereichen der Abfallbewirtschaftung. Sie bedienen und steuern die abfalltechnischen Maschinen und Anlagen und nehmen auch die notwendigen Wartungsarbeiten vor. Sie führen Statistiken über die angelieferten Stoffe, nehmen chemische Analysen vor und bestimmen die Vorgehensweise beim Entsorgen und Recycling. Sie kontrollieren Deponien und beraten auch die Kundschaft. Entsorgungs- und Recyclingfachleute für Abwässer übernehmen das Entsorgen und Wiederaufbereiten von Abwasser in Klär- und Wiederaufbereitungsanlagen. Sie bedienen und steuern die abwassertechnischen Maschinen und Anlagen und nehmen auch die notwendigen Wartungsarbeiten vor. Sie führen Laboranalysen durch und bestimmen die Behandlungsmethoden. Sie arbeiten in Gemeinden, Unternehmen der Abwasserwirtschaft und Großunternehmen mit eigenen Abwasseranlagen.

Anforderung

Interesse an naturwissenschaftlichen Vorgängen, Verständnis für Umweltprobleme, keine Allergien, Reparaturgeschick, technisches Verständnis, gute Atmungsorgane, Ausdauer, Neugier.

www.berufskunde.com (3. 4. 2005)

Naloga:

- Bestimmen Sie die Textsorte und das Thema des Textes.
- Fassen Sie die wichtigsten Informationen aus dem Text zusammen.
- Definieren/interpretieren Sie folgende Fachwörter: **Entsorgung des Mülls, die Wartungsarbeiten vornehmen, die Deponie, das Abwasser, die Kläranlagen.**
- Was können Sie über die Müllentsorgung in Ihrem Ort, in Slowenien sagen?

■ Rešitve nalog

BRALNO RAZUMEVANJE

Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko.

Naloga izbirnega tipa:

a) ZDF-Programm

1. F
2. R
3. F
4. F
5. R
6. R
7. F

b) Inserat – Jobsuche

1. b
2. b
3. a

Naloga povezovanja

a) Zeitungsartikel

1. G
2. C
3. F
4. D
5. A

b) Wetterkarte

1. F
2. F
3. F
4. F
5. R
6. R

c) Interview

1. F
2. H
3. A
4. C
5. E
6. B
7. G
8. D

Kratki odgovori na vprašanja

Kräuterbonbons im Beutel

1. Aus der Schweiz
2. Für Mund und Hals
3. Bei Husten und Heiserkeit
4. Dreizehn (13)
5. Sie werden an sorgfältig ausgewählten Standorten angebaut.
6. Salbei

Zapis ključnih informacij

Fahrplanauskunft aus dem Internet

1. Köln-Frankfurt (Main)
2. 2 (Zwei)
3. 11.53 Uhr
4. 2:21
5. Fahrradmitnahme

Dopolnjevanje (izpolnjevanje praznih mest v besedilu)

Drei Streifen, drei Blätter

1. Drei Streifen und drei Blätter (Trefoil)
2. Sportartikel
3. Fußballweltmeisterschaft 1954 in Bern
4. Sportschuherzeugung
5. Firmensitz / Sitz
6. Ausbeutung und Kinderarbeit

POZNAVANJE IN RABA JEZIKA

Vsak pravilen odgovor je vreden 1 točko.

Izbirni tip

1. B
2. D
3. B
4. A
5. B
6. D
7. A

Tip dopolnjevanja

1. des
2. seit
3. Nachdem
4. mich
5. wie lange
6. würden
7. zu helfen
8. kälter
9. werden (wurden) ... gemacht
10. soll
11. meinst
12. Reparatur
13. spare

VODENI PISNI SESTAVEK

Naloga je vredna 8 točk.

DALJŠI PISNI SESTAVEK

Naloga je vredna 12 točk.

7. PRIPOROČENI VIRI IN LITERATURA

Pri pripravi na poklicno maturo kandidati uporabljajo učbenike in učna sredstva, ki jih je potrdil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje. Potrjeni učbeniki in učna sredstva so zbrani v **Katalogu učbenikov za srednjo šolo**, ki je objavljen na spletni strani Zavoda Republike Slovenije za šolstvo www.zrss.si.

ZA KANDIDATE IN UČITELJE:

Katalog znanja, nemščina 1. tuji jezik, Srednje strokovno izobraževanje, 420 ur. Nacionalni kurikularni svet, Predmetna kurikularna komisija za nemški jezik, 1998 (učni načrt).

Muster, A. M. (2000). **Nemška slovnica po naše**. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Kolman-Mitrovič, M., Kozar, H., Šengelaja, R., Vatovec, J., Zakošek, U. (2004). **Nemška vadnica za poklicno maturo**. Ljubljana: Državni izpitni center.

Klinar, T. (2005). **Poslovna komunikacija v nemščini**. Zavod RS za šolstvo, Ljubljana.

ZA UČITELJE:

Becker, N., Braunert, J., Eisfeld, K.-H. (1997). **Dialog Beruf 1. Bd. 1, Kursbuch**. Ismaning: Max Hueber Verlag.

Conlin, C. (2000). **Unternehmen Deutsch**. München: Klett Edition Deutsch .

DUDEN-Basiswissen Schule Technik (2004). 2. aktualisierte Auflage, Mannheim: Dudenverlag.

Eichheim, H., Storch, G. (2000). **Mit Erfolg zum Zertifikat** (Übungsbuch, Testheft). München: Klett Edition Deutsch.

Fandrych, C., Tallowitz, U. (2000). **Klipp und klar, Übungsgrammatik Grundstufe Deutsch in 99 Schritten**. Stuttgart: Ernst Klett International.

Hartmann, E. (2001). **Technik, Basiswissen Schule**. Berlin: PAETEC Verlag für Bildungsmedien Berlin und Dudenverlag.

Häussermann, U., Piepho, H.- E. (1996). **Aufgaben-Handbuch, Deutsch als Fremdsprache**. München: iudicium Verlag.

Höffgen, A. (1996). **Deutsch lernen für den Beruf**. Hueber Verlag.

Klippert, H. (2001). **Teamentwicklung im Klassenraum, Übungsbausteine für den Unterricht**. Weinheim und Basel: Beltz Verlag.

Klippert, H. (2001). **Kommunikations–Training, Übungsbausteine für den Unterricht**. Weinheim und Basel: Beltz Verlag.

Klippert, H. (2002). **Methoden–Training, Übungsbausteine für den Unterricht**. Weinheim und Basel: Beltz Verlag.

Kozar, H. (2005). **Vodnik za pouk nemškega jezika stroke**. Ljubljana: ZRSŠ.

Muster-Čenčur, A. M. (1998). **Nemščina za poslovno uspešne**. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Neuner, G., Krüger, M., Grever, U. (1991). **Übungstypologie zum kommunikativen Deutschunterricht**. München et al.: Langenscheidt.

Seiffarth, A., Medaglia, C. (1997). **Schlag auf Schlag**. Genua: Cideb Editrice.

Trim, J. (2001). **Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen**. Berlin et al.: Langenscheidt.

www.schuelerlexikon.de